

Evropská unie a sport

MASARYKOVA UNIVERZITA

Fakulta sportovních studií

PhDr. Walter Bartoš, Ph.D.

Témata

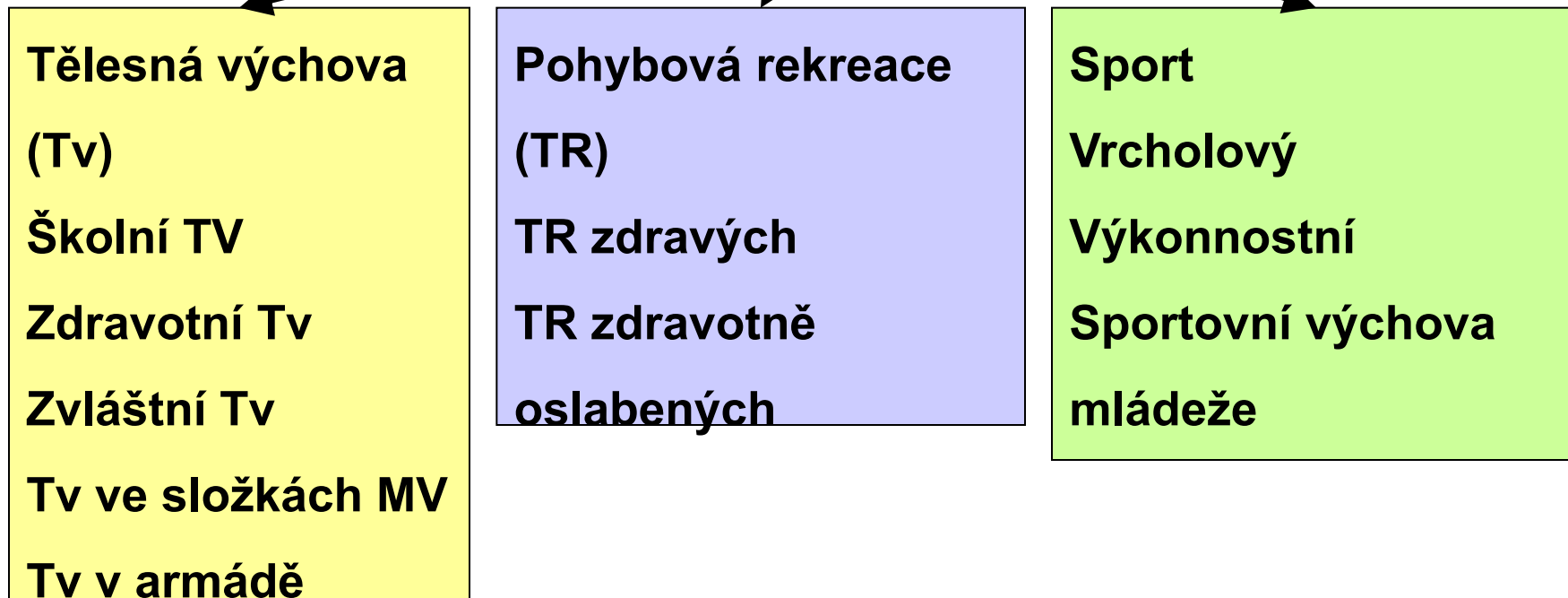
- **Vymezení terminologie**
- **EU – principy a instituce**
- **Evropská charta sportu**
- **Bílá kniha o sportu**
- **Systemy podpory sportu v různých členských zemích**
- **System podpory sportu v České republice**
- **Financování sportu ze zdrojů strukturálních fondů EK**

Vymezení terminologie (1)

- **Tělesná kultura**
- **Tělocvičná aktivita**
- **Tělesná výchova**
- **Sport**

Vymezení terminologie (2)

Tělocvičná aktivita

O Subsystémy tělocvičné aktivity (Hodaň, 1997. s. 49)

Vymezení terminologie (3)

V současnosti je po vstupu ČR do EU aktuální současná politika EU a její legislativa.

V dokumentech EU se pojmy školní tělesná výchova, tělesná kultura, tělocvičná aktivita nevyskytují, vše je označováno pojmem sport.

Sport je tělesná aktivita, která je provozována příležitostně nebo organizovaně. Cílem je dosažení nebo vylepšení fyzické kondice, duševní pohody a upevňování zdraví. Sportovní činnost zahrnuje jak pohybové aktivity, tak výkonnostní sport nebo i vrcholový a profesionální sport. Sport a sportování, ať už závodní nebo rekreační, je tedy významný společenský fenomén.

Vymezení terminologie (4)

- Sport je označen za „*všechny formy tělesné činnosti, které ať již prostřednictvím organizované účasti či nikoli, si kladou za cíl projevení či zdokonalení tělesné i psychické kondice, rozvoj společenských vztahů nebo dosažení výsledků v soutěžích na všech úrovních.*“

Vymezení terminologie (5)

- *„Sport je chápán jako fyzická aktivita tvořící složku volného času a životního stylu ve vrcholové podobě, prováděná i jako profese. Plní funkce zdravotní i relaxační, zahrnuje momenty soutěživosti, výkonu, regulované ventilace agrese, příslušnosti ke skupině. Je také charakterizován jako pohybová činnost soutěžního charakteru, prováděná podle určitých pravidel. Dělí se na relaxační, vrcholovou a výkonnostní. Počet mezinárodně uznávaných sportů je v současné době přibližně 150. Základní dělení je sporty individuální a kolektivní.“ (Hobza)*

EU - principy a instituce (1)

- 1951: Šest států zakládá Evropské společenství uhlí a oceli
- 1957: Na základě Římské smlouvy vzniká společný trh
- 1973: Společenství se rozšiřuje na devět členských států a rozvíjí společné politiky
- 1979: První přímé volby do Evropského parlamentu
- 1981: První středomořské rozšíření
- 1993: Dokončení jednotného trhu
- 1993: Maastrichtská smlouva ustavuje Evropskou unii
- 1995: EU se rozšiřuje na 15 členů
- 2002: Bankovky a mince měny euro jsou uvedeny do oběhu
- 2004: Dalších deset států přistupuje k Unii

EU - principy a instituce (2)

Volný pohyb

OSOBY - ZBOŽÍ - KAPITÁLU - SLUŽEB

EU - principy a instituce (3)

Evropská unie není federací jako jsou například Spojené státy americké. Není ani pouhou organizací pro mezivládní spolupráci jako OSN. Je svým charakterem jedinečná. Členské státy, které Unii tvoří, zůstávají nezávislé a suverénní. Svoji suverenitu sdílejí, aby získaly vliv na světové scéně, jakého by jinak žádný z nich samostatně nikdy nedosáhl.

Sdílená suverenita v praxi znamená, že členské státy delegují některé ze svých rozhodovacích pravomocí na jimi vytvořené a vzájemně sdílené instituce, aby rozhodování o některých otázkách společného zájmu na evropské úrovni mohlo probíhat demokraticky.

EU - principy a instituce (4)

Evropská rada vymezuje obecné politické směry a priority Evropské unie. Dne 1. prosince 2009 se vstupem Lisabonské smlouvy v platnost stala jedním z orgánů EU. Jejím předsedou je Herman Van Rompuy.

Na procesu rozhodování, zvláště pak na postupu spolurozhodování, se podílejí tři hlavní instituce:

- Evropský parlament, který zastupuje občany EU a je jimi přímo volen
- Rada Evropské unie, která se skládá ze zástupců jednotlivých členských států
- Evropská komise, která usiluje o obranu zájmů Evropské unie jako celku

EU - principy a instituce (5)

„Institucionální trojúhelník“ Evropského parlamentu, Rady EU a Evropské komise vytváří politiky a právní předpisy, které platí v celé EU.

Velmi důležitou roli hrají také dvě další instituce: Soudní dvůr, který dohlíží na dodržování evropského práva, a Účetní dvůr, který kontroluje financování Evropské unie

Práva a povinnosti těchto institucí jsou stanoveny ve Smlouvách, jimiž se řídí veškerá činnost Unie. Smlouvy stanoví pravidla a postupy, jež musí instituce EU dodržovat. Smlouvy odsouhlasili prezidenti nebo předsedové vlád členských zemí a ratifikovaly jejich parlamenty.

Pro EU pracuje řada dalších institucí a subjektů, které vykonávají specializované funkce:

Evropská Rada (1)

Zasedání Evropské rady jsou především vrcholnými schůzkami představitelů EU – rozhoduje se na nich o obecných politických prioritách a důležitých iniciativách EU. Většinou se konají čtyři zasedání ročně, které vede stálý předseda.

Co je úkolem Evropské rady?

Evropská rada má dvojí úlohu. Jednak stanoví **obecný politický směr a priority** EU, jednak se zabývá složitějšími nebo citlivými otázkami, které se nedají řešit pouze na úrovni mezivládní spolupráce.

I když má značný vliv, pokud jde o stanovení politického programu EU, **nemůže schvalovat právní předpisy**.

Evropská Rada (2)

Kdo je členem Evropské rady?

V Evropské radě se scházejí vedoucí představitelé států a vlád členských států EU, předseda Komise a předseda Evropské rady, který řídí jednotlivá zasedání. Těch se účastní i vysoká představitelka pro zahraniční a bezpečnostní politiku EU.

http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/ashton/index_en.htm
http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/ashton/index_en.htm

Kdo je předsedou Evropské rady?

V současné době je předsedou Herman Van Rompuy, který byl zvolen na období od 1. prosince 2009 do 31. května 2012.

Evropská Rada (3)

Kdy a kde se Evropská rada schází?

Evropská rada zasedá alespoň jednou za půl roku. V případě nutnosti může její předseda svolat mimořádné zasedání. Zasedání se zpravidla konají v Bruselu.

Jak jsou přijímána rozhodnutí?

Rozhodnutí v Evropské radě jsou obvykle přijímána na základě konsenzu. Smlouva však stanoví případy, v nichž Evropská rada přijímá rozhodnutí jednomyslně nebo kvalifikovanou většinou. Předseda Evropské rady, předseda Komise a vysoká představitelka pro zahraniční a bezpečnostní politiku nemají hlasovací právo.

Evropská Rada (4)

Historie

Evropská rada se začala neoficiálně scházet v roce 1974, jakožto diskusní fórum vedoucích představitelů EU.

Velmi rychle se z ní stal orgán, který začal určovat cíle a priority pro země společenství.

V roce 1992 jí bylo přiřčeno oficiální postavení a v roce 2009 se stala sedmým úředním orgánem EU.

Evropský parlament (1)

Evropský parlament volí občané v přímých volbách na funkční období pěti let a členové Evropského parlamentu (tzv. evropští poslanci) zastupují jejich zájmy.

Parlament je vedle Rady jedním z hlavních orgánů EU, který přijímá právní předpisy.

Parlament má tři hlavní úlohy:

- společně s Radou projednává a schvaluje právní předpisy EU
- vykonává dohled nad dalšími orgány EU, zejména Evropskou komisí, a kontroluje tak jejich demokratické fungování
- společně s Radou projednává a přijímá rozpočet EU

Evropský parlament (2)

Schvalování evropských právních předpisů

V řadě oblastí (např. ochrana spotřebitele nebo životní prostředí) spolupracuje Evropský parlament s Radou (která zastupuje vlády členských států). Společně rozhodují o tom, co bude obsahem právních předpisů EU, a následně tyto předpisy i společně schvalují. Tento legislativní postup se nazývá spolurozhodování.

Okruh politických oblastí, ve kterých se postup spolurozhodování uplatňuje, se díky Lisabonské smlouvě rozšířil. Evropský parlament získal větší pravomoc ovlivňovat znění zákonů. Postup se uplatňuje především v těchto oblastech: zemědělství, energetická politika, imigrace a finanční prostředky EU.

Parlament také dává souhlas k některým důležitým rozhodnutím, mezi něž patří i přijímání nových zemí do EU.

Evropský parlament (3)

Demokratický dohled

Evropský parlament ovlivňuje ostatní orgány EU několika způsoby.

Nově jmenovaní členové Komise (celkem 27, z každého členského státu jeden) se nemohou ujmout úřadu, dokud je neschválí Evropský parlament. Pokud se členové Evropského parlamentu rozhodnou, že neschválí jednoho z nominovaných kandidátů na komisaře, mohou zamítnout i všechny ostatní.

Evropský parlament také může členy Evropské komise vyzvat, aby odstoupili ze svých funkcí. Jedná se o tzv. návrh na vyslovení nedůvěry.

Evropský parlament Komisi kontroluje také tím, že pečlivě zkoumá zprávy, které Komise předkládá, a pokládá otázky jednotlivým komisařům. V této oblasti svou nezastupitelnou úlohu sehrávají výbory Parlamentu.

Evropští poslanci se zabývají peticemi občanů a sestavují vyšetřovací komise.

Před summitem Evropské rady, na kterém se scházejí vedoucí představitelé členských států, se Evropský parlament vyjadřuje k tématům, které jsou na programu.

Evropský parlament (4)

Dohled nad rozpočtem

Parlament společně s Radou přijímá roční rozpočet EU.

Jeden z výborů Parlamentu sleduje čerpání prostředků z rozpočtu a každoročně vydává posudek toho, jak Komise nakládala s rozpočtem v uplynulém roce.

Evropský parlament (5)

Složení Evropského parlamentu

Počet členů Evropského parlamentu volených za každý stát odpovídá počtu obyvatel tohoto státu. Minimální počet poslanců na zemi je 6 a maximální 96.

Evropští poslanci nezasedají v poslaneckých lavicích podle své státní příslušnosti, ale na základě příslušnosti k politické frakci.

Evropský parlament (6)

Sídlo Evropského parlamentu

Evropský parlament pracuje ve třech různých městech: Brusel (Belgie), Lucemburk (Lucembursko) a Štrasburk (Francie).

V Lucemburku sídlí administrativní složky (tzv. generální sekretariát).

Zasedání všech členů Parlamentu (tzv. plenární zasedání) se konají ve Štrasburku a v Bruselu. Schůze parlamentních výborů se konají v Bruselu.

Rada Evropské unie (1)

V Radě Evropské unie se setkávají ministři členských států EU a přijímají právní předpisy a koordinují chod jednotlivých politik.

Neplést si s:

- Evropskou radou – další orgán EU, který se schází čtyřikrát do roka a ve kterém vedoucí představitelé EU projednávají politické priority EU
- Radou Evropy – není orgánem EU

<http://www.coe.int/DefaultDE.aspx><http://www.coe.int/DefaultEN.aspx><http://www.coe.int/DefaultFR.aspx><http://www.coe.int/DefaultIT.aspx>

Rada Evropské unie (2)

Co je úkolem Rady EU?

- 1) schvaluje zákony EU
- 2) koordinuje hlavní směry hospodářských politik členských států EU
- 3) podepisuje dohody mezi EU a dalšími zeměmi
- 4) schvaluje roční rozpočet EU
- 5) rozvíjí zahraniční a obrannou politiku EU
- 6) koordinuje spolupráci mezi soudními orgány a policejními složkami členských států

Rada Evropské unie (3)

1) Schvalování zákonů EU

Rada a Evropský parlament mají společně poslední slovo při schvalování právních předpisů EU, které navrhuje Komise.

2) Koordinace hospodářských politik

Členské státy EU se dohodly na nutnosti celkové hospodářské politiky EU, která bude koordinována ministry hospodářství a financí jednotlivých států.

Mezi další cíle patří vytváření nových pracovních míst, zvýšení kvality vzdělávání, zdravotní péče a sociálního zabezpečení. I když každá země vytváří pro tyto oblasti svou vlastní politiku, mohou se státy dohodnout na společných cílech a využít zkušeností ostatních.

Rada Evropské unie (4)

3) Podepisování mezinárodních dohod

Rada podepisuje jménem EU dohody, které se týkají různých oblastí: životní prostředí, obchod, rozvoj, textilní průmysl, rybolov, věda, technika a doprava.

4) Schvalování rozpočtu EU

O objemu peněžních prostředků, jež může EU za rok vyčerpat, rozhoduje Rada společně s Evropským parlamentem.

Rada Evropské unie (5)

5) Zahraniční a bezpečnostní politika

Vlády členských států mají tyto oblasti plně ve své pravomoci, ale dohromady rozvíjejí společnou zahraniční a bezpečnostní politiku

http://ec.europa.eu/external_relations/cfsp/index_en.htm
http://ec.europa.eu/external_relations/cfsp/index_en.htm

Rada je hlavní platformou pro tuto spolupráci.

Evropská unie nemá svoji vlastní armádu. Avšak v případě, že je nutné rychle zareagovat na mezinárodní konflikty nebo přírodní katastrofy, nasazují některé státy EU jednotky rychlé reakce, jejichž úkolem je humanitární činnost, záchranné akce a udržení míru.

Rada Evropské unie (6)

6) Spravedlnost

Občané EU by měli mít rovnocenný přístup k právu na území celé EU. To např. znamená, že soudní rozsudky jednoho státu EU (např. rozvody) by měly být uznávány ve všech státech EU, jak to prosazují ministři spravedlnosti členských států při zasedáních v Radě.

Ministři spravedlnosti a vnitra koordinují ochranu vnějších hranic EU a boj proti terorismu a mezinárodnímu organizovanému zločinu.míru.

Rada Evropské unie (7)

Kdo členem Rady?

Rada nemá stálé členy. Členské státy posílají na každé zasedání Rady toho ministra, který odpovídá za politickou oblast, jež bude projednávána, např. ministra životního prostředí, pokud se bude jednat o problematice životního prostředí. Toto zasedání pak ponese název „Rada (ve složení) pro životní prostředí“.

Rada Evropské unie (8)

Kdo jednotlivým zasedáním předsedá?

Rada pro zahraniční věci má svého stálého předsedu – je jím vysoký představitel pro společnou zahraniční a bezpečnostní politiku EU.

http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/ashton/index_en.htm
http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/ashton/index_en.htm

Všem dalším zasedáním Rady předsedá příslušný ministr ze země, která byla pověřena předsednictvím v EU.

Jestliže se zasedání Rady pro životní prostředí uskuteční v době, kdy je předsednickou zemí Estonsko, bude tomuto zasedání předsedat estonský ministr životního prostředí.

Rada Evropské unie (9)

Hlasování

Rozhodnutí v Radě EU jsou obecně přijímána na základě kvalifikované většiny. Čím má stát více obyvatel, tím více hlasů mu připadá, avšak tento počet hlasů je upraven ve prospěch zemí s menším počtem obyvatel:

Francie, Itálie, Německo a Spojené království: 29 hlasů

Polsko a Španělsko: 27 hlasů

Rumunsko: 14 hlasů

Nizozemsko: 13 hlasů

Belgie, Česká republika, Maďarsko, Portugalsko a Řecko: 12 hlasů

Rakousko, Bulharsko a Švédsko: 10 hlasů

Dánsko, Finsko, Irsko, Litva a Slovensko: 7 hlasů

Estonsko, Kypr, Lotyšsko, Lucembursko a Slovinsko: 4 hlasy

Malta: 3 hlasy

CELKEM: 345 hlasů

Rada Evropské unie (10)

Pokud se v Radě hlasuje, používá se hlasování tzv. kvalifikovanou většinou. Kvalifikované většiny se dosáhne,

- **pokud většina (někdy i dvě třetiny) 27 členských států hlasuje pro**
- **pokud je odevzdáno alespoň 255 z 345 hlasů**

Kromě toho může kterýkoli členský stát požádat, aby bylo ověřeno, zda většina představuje alespoň 62 % obyvatelstva Unie. Pokud tato podmínka není splněna, návrh nemůže být přijat.

Při hlasování o citlivých otázkách (např. bezpečnosti, vnějších vztazích nebo daňové problematice) musí Rada přijmout rozhodnutí jednomyslně. To znamená, že jedna země může zabránit tomu, aby bylo rozhodnutí přijato.

Od roku 2014 bude zavedeno tzv. hlasování dvojí většinou. K přijetí návrhu bude nutné získat podporu dvou druhů většiny: většiny zemí (alespoň 15) a většiny obyvatelstva EU (tzn. země, které hlasují pro návrh musí zastupovat minimálně 65 % obyvatelstva EU).

Evropská komise (1)

Evropská komise je jedním z hlavních orgánů Evropské unie.

Zastupuje a hájí zájmy Unie jako celku.

Připravuje návrhy nových evropských právních předpisů. má na starosti provádění politik EU a využívání finančních prostředků Unie.

Evropská komise (2)

Složení Evropské Komise

Za politické vedení Komise odpovídá 27 komisařů (každou členskou zemi reprezentuje jeden). Předsedu Komise jmenuje Evropská rada, která po dohodě s předsedou jmenuje jednotlivé komisaře. Předseda Komise přiděluje komisařům na funkční období určitou oblast politiky.

Jmenování komisařů včetně předsedy musí schválit Evropský parlament (je nadřízen komisařům a má právo vyslovit Komisi nedůvěru a rozpustit ji).

Fungování Komise zajišťuje personál, sdružený do útvarů známých jako generální ředitelství (GŘ).

Výrazem Komise se označuje buď sbor 27 komisařů, veškerý stálý personál nebo instituce jako celek.

Evropská komise (3)

Poslání

Komise zastupuje a hájí zájmy Unie jako celku. Dohlíží na řádné provádění politik EU:

- předkládá návrhy právních předpisů Parlamentu a Radě
- spravuje rozpočet EU a přerozdělování finančních prostředků
- dohlíží na dodržování evropského práva (spolu s Evropským soudním dvorem)
- reprezentuje Evropskou unii na mezinárodní scéně (např. při uzavírání dohod mezi EU a ostatními zeměmi)

Evropská komise (4)

Navrhování nových právních předpisů

Komise může navrhnout nové právní předpisy na ochranu zájmů EU a jejích občanů (právo iniciativy). Podle tzv. zásady subsidiarity tak však může činit pouze v případech, kdy těchto cílů nelze účinně dosáhnout na vnitrostátní, regionální nebo místní úrovni.

Vypracováním návrhů právních předpisů se zabývají jednotlivé útvary Komise, podle příslušné oblasti politiky.

V případě, že návrh podpoří alespoň 14 z 27 komisařů, se návrh předloží Radě a Evropskému parlamentu. O jeho schválení nebo případných změnách pak rozhodnou tyto zákonodárné instituce na základě jednání.

Evropská komise (5)

Správa rozpočtu EU a přerozdělování finančních prostředků

Komise spolu s Radou a Parlamentem stanovuje dlouhodobé finanční priority EU. Kromě toho Komise každoročně předkládá Parlamentu a Radě ke schválení roční rozpočet a dohlíží na to, jak se svěřenými prostředky EU nakládají agentury a vnitrostátní a regionální orgány.

Komise také řídí financování politik EU (např. zemědělské politiky nebo politiky zaměřené na rozvoj venkova) a zvláštních programů (např. studentského výměnného programu Erasmus).

Evropská komise (6)

Prosazování evropského práva

Komise coby „strážkyně smluv“ dohlíží na to, aby členské státy řádně uplatňovaly právní předpisy EU.

Pokud zjistí, že orgány v některé zemi evropské právo porušují, zašle vládě tohoto státu oficiální žádost o nápravu.

Pokud všechny opravné prostředky selžou, Komise postoupí případ Soudnímu dvoru. Soudní dvůr může členskému státu za porušení povinností uložit pokutu. Jeho rozsudek je závazný pro všechny členské státy a orgány EU.

Evropská komise (7)

Reprezentace Evropské unie v zahraničí

Komise vystupuje jménem všech členských států EU v mezinárodních organizacích – např. ve Světové obchodní organizaci (WTO).

Účastní se také mezinárodních jednání při uzavírání dohod, kde EU vystupuje jako jedna ze stran (jak tomu bylo např. při uzavírání dohody z Cotonou, jejímž předmětem je pomoc a obchod mezi EU a africkými, karibskými a tichomořskými státy).

Evropská komise (8)

Sídlo

Evropská komise sídlí v Bruselu a v Lucemburku.

Má kanceláře v každém členském státě (tzv. zastoupení) a v hlavních městech států za hranicemi Unie (tzv. delegace)

http://www.eeas.europa.eu/delegations/index_en.htm
http://www.eeas.europa.eu/delegations/index_en.htm

Soudní dvůr Evropské unie

Soudní dvůr Evropské unie provádí výklad právních předpisů EU a zajišťuje tedy jejich jednotné uplatňování ve všech státech EU.

Rovněž řeší spory mezi vládami jednotlivých členských států EU a orgány EU. Na Soudní dvůr se mohou obrátit i jednotlivci, podniky nebo organizace, pokud se domnívají, že některý z orgánů EU porušil jejich práva. Pro oblast sportu jsou velmi důležité judikáty Soudního dvora Evropské unie. (případy Walrave 1974, Bosman 1995)

Právní síla norem ve sportu

Právo EU

Právo jednotlivých členských států

Pravidla a stanovená jednotlivými sportovními asociacemi

Právní síla norem ve sportu

- Ekonomická činnost ve smyslu článku 2 Smlouvy o ES musí být v souladu s evropským právem, jmenovitě ustanoveními vztahujícími se k volnému pohybu osob jak bylo potvrzeno v rozsudku Evropského soudního dvora v případě *Walrave* (C-36/74). Od té doby byl na základě různých případů *Meca-Medina a Majcen* (T-313/02) *Lehtonen* potvrzen podobný přístup. Na základě úvahy založené na článku 48 rozhodl v prosinci 1995 Soud ve věci velmi důležitého **případu Bosman** (C-415/93), že poplatky za přestup přímo ovlivňující vstup fotbalisty na pracovní trh v jiném členském státu EU jsou překážkou volnému pohybu pracovníků, a jsou tudíž podle Smlouvy protiprávní.

Evropský účetní dvůr

Evropský účetní dvůr provádí kontrolu účetnictví EU. Jeho úkolem je zvyšovat kvalitu finančního řízení EU a podávat zprávy o nakládání s veřejnými finančními prostředky.

Byl zřízen v roce 1975 a jeho sídlo je v Lucemburku.

Evropská centrální banka

Evropská centrální banka (ECB) sídlí ve Frankfurtu na Mohanem.

Spravuje euro (jednotnou měnu EU) a udržuje cenovou stabilitu v EU.

ECB rovněž odpovídá za utváření a realizaci hospodářské a měnové politiky EU.

Výbor regionů (1)

Úloha

Výbor regionů je poradním orgánem, který reprezentuje regionální a místní samosprávné celky v Evropské unii.

Úkolem Výboru regionů je vyjadřovat názory místních a regionálních samosprávných celků na právní předpisy EU.

Komise, Rada a Evropský parlament musí s Výborem regionů konzultovat rozhodnutí EU o záležitostech, jež se týkají místní a regionální správy (např. o politice zaměstnanosti, životního prostředí, školství nebo zdravotnictví) ještě před tím, než tato rozhodnutí přijmou.

Výbor regionů (2)

Členové

Výbor regionů má v současnosti 344 členů (a stejný počet náhradníků) ze všech 27 členských států EU.

V případě dalšího rozšíření EU nesmí počet členů (a náhradníků) překročit 350.

Členy a náhradníky jmenuje Rada na návrhy států EU na období pěti let. Státy mohou své zástupce vybírat podle vlastního uvážení. Delegation jednotlivých států však musejí odrážet politické, zeměpisné a regionální/místní rozložení v daném státě.

Členové mají volební mandát v některém regionálním nebo místním samosprávném celku nebo jsou ve svém regionu významnými činiteli.

Výbor regionů (3)

Struktura

Výbor regionů pořádá pět plenárních zasedání ročně, na nichž je definován obecný politický program a jsou přijímána stanoviska.

Výbor je rozdělen do šesti komisí, jejichž tematické zaměření odpovídá různým politickým oblastem. Tyto komise připravují stanoviska, která budou projednána na plenárních zasedáních:

- územní soudržnost
- hospodářská a sociální politika
- vzdělávání, mládež, kultura a výzkum
- životní prostředí, změna klimatu a energetika
- občanství, správa, institucionální a vnější věci
- přírodní zdroje

Výbor regionů (4)

Výbor také přijímá usnesení k nejdůležitějším politickým otázkám. Proto jsou ve výboru regionů zastoupena čtyři politická uskupení, která odpovídají hlavním politickým směrům v Evropě:

- **Evropská lidová strana (EPP)**
- **Strana evropských socialistů (PES)**
- **Aliance liberálů a demokratů pro Evropu (ALDE)**
- **Unie pro Evropu národů – Evropská aliance (UEN-EA).**

Na základě Lisabonské smlouvy musí Evropská komise konzultovat s místními a regionálními samosprávami a jejich sdruženími v celé EU návrhy již v předlegislativní fázi. Výbor regionů, jakožto mluvčí místních a regionálních samospráv, je významně zapojen do celého legislativního postupu.

Evropská charta sportu (1)

Cíl charty

Za účelem podpory sportu jakožto významného faktoru lidského rozvoje učiní vlády nezbytná opatření k uplatnění ustanovení této Charty v souladu se zásadami uvedenými v Kodexu sportovní etiky tak, aby:

- 1. každému jednotlivci byly poskytnuta možnost provozovat sport, zejména tím, že**
 - **zajistí všem mladým lidem možnost využívat tělovýchovné programy k rozvoji základních sortovních dovedností,**
 - **zajistí každému možnost sportovat a účastnit se rekreační tělovýchovné činnosti v bezpečném a zdravotně nezávadném prostředí a ve spolupráci s příslušnými sportovními orgány,**
 - **zajistí pro každého, kdo o to projeví zájem a bude k tomu nezbytně způsobilý, možnost zdokonalovat úroveň své výkonnosti, rozvíjet svůj potenciál osobního růstu a dosáhnout úrovně, kdy vynikne s veřejným uznáním,**
- 2. chránily a rozvíjely morální a etické základy sportu, jakož i lidskou důstojnost a bezpečnost těch, kdož se sportovních činností účastní, chránily sport, sportovce i sportovkyně před veškerým zneužíváním, které sleduje politické, komerční a finanční cíle a před veškerým zneužíváním či hanobením, včetně zneužívání drog.**

Evropská charta sportu (2)

Vymezení charty a oblasti jejího uplatňování

V intencích této Charty:

- „sportem“ se rozumí všechny formy tělesné činnosti, které at' již prostřednictvím organizované účasti či nikoli, si kladou za cíl projevení či zdokonalení tělesné i psychické kondice, rozvoj společenských vztahů nebo dosažení výsledků v soutěžích na všech úrovních,
- tato Charta doplňuje etické zásady a politické orientace obsažené v
 - Evropské úmluvě k diváckému násilí a nevhodnému chování při sportovních utkáních, zvláště při fotbalových zápasech
 - Antidopingové úmluvě.

Evropská charta sportu (3)

Sportovní hnutí

Vzhledem k tomu, že úloha orgánů státní správy nezbytně doplňuje činnost sportovních hnutí, je úzká spolupráce s nevládními sportovními organizacemi nepostradatelná v zájmu realizace cílů této Charty, jakož i pro případné zřízení mechanismů rozvoje a koordinace sportu.

Bude vhodné podporovat a rozvíjet smysl dobrovolnosti a dobrovolná hnutí, zejména vytváření příznivých podmínek pro činnost dobrovolných sportovních organizací.

Dobrovolné sportovní organizace si zřídí v rámci příslušného zákona autonomii rozhodovací složky. Jak vlády, tak i sportovní organizace musí uznat nezbytnost vzájemného respektování svých rozhodnutí.

Aplikace některých ustanovení této Charty může být svěřena vládním nebo nevládním sportovním orgánům nebo organizacím.

Evropská charta sportu (4)

Zařízení a činnost

Přístup ke sportovním zařízením a činnostem bude zajištěn bez jakékoli diskriminace.

Budou přijata opatření poskytující všem občanům možnost sportovat a případně i další opatření, umožňující mladým lidem, projevujícím potenciální schopnosti, ale také osobám či skupinám osob znevýhodněných či tělesně postižených, plně těchto možností využívat.

Vzhledem k tomu, že provozování sportu závisí částečně i na počtu a rozmanitosti sportovních zařízení a jejich dostupnosti spadá jejich celkové plánování do kompetence orgánů státní správy. Odpovědní činitelé přijmou opatření umožňující odpovídající spravování i plné využití těchto zařízení při zajištění bezpečnosti provozu.

Vlastníci sportovních zařízení učiní nezbytná opatření k tomu, aby handicapovaným osobám, včetně tělesně nebo duševně postiženým, umožnili přístup do těchto zařízení.

Evropská charta sportu (5)

Financování

Přiměřené formy pomoci, jakož i zdroje pocházející z veřejných fondů budou uvolňovány (na ústřední, regionální nebo místní úrovni) k umožnění realizace úkolů a cílů této Charty. Finanční podpoře sportu na smíšeném základě – tj. veřejném a soukromém – bude přikládána stejná váha jako podněcování způsobilosti sportovního odvětví produkovat si samo finanční zdroje nezbytné k vlastnímu rozvoji.

Bílá kniha o sportu (1)

Bílá kniha se zaměřuje na společenskou roli sportu, jeho hospodářský rozměr a jeho organizaci v Evropě, jakož i na opatření, která budou následovat po této iniciativě.

Konkrétní návrhy na další činnost EU jsou shrnuté v akčním plánu, pojmenovaném po Pierre de Coubertin, který obsahuje aktivity, jež má Komise uskutečnit nebo podpořit.

Pracovní dokument útvarů Komise obsahuje pozadí a kontext těchto návrhů, včetně příloh o sportu a pravidlech hospodářské soutěže v EU, sportu a svobodách vnitřního trhu a o konzultacích se zúčastněnými stranami.

Bílá kniha o sportu (2)

Společenská role sportu

Sport je oblastí lidské činnosti, která se těší velkému zájmu občanů Evropské unie a která má zároveň obrovský potenciál je sdružovat a oslovovat, a to bez ohledu na věk či společenský původ.

Velká část sportovních aktivit se odehrává v rámci amatérských sdružení. Narůstá význam profesionálního sportu a stejnou mírou přispívá ke společenské roli sportu.

Sport kromě upevňování zdraví evropských občanů plní i funkci výchovnou a hraje roli společenskou, kulturní a rekreační.

Společenská role sportu má rovněž potenciál utužit vnější vztahy Unie.

Bílá kniha o sportu (3)

Hospodářský rozměr sportu

Sport představuje dynamické a rychle rostoucí odvětví s podceňovaným makroekonomickým dosahem, které může přispět k naplňování lisabonských cílů růstu a vytváření pracovních míst.

Může sloužit jako nástroj pro místní a regionální rozvoj, obnovu měst a pro rozvoj vesnic.

Sport je katalyzátorem rozvoje cestovního ruchu a může být impulzem k modernizaci infrastruktury a vzniku nových partnerství na financování sportovních a rekreačních zařízení.

Bílá kniha o sportu (4)

Organizace sportu

Politická debata o sportu v Evropě připisuje často značný význam tzv. „evropskému modelu sportu“.

Komise je přesvědčena o tom, že určité hodnoty a tradice evropského sportu je třeba propagovat.

Vzhledem k rozmanitosti a složitosti evropských sportovních struktur se ale domnívá, že pokoušet se vymezovat jednotný evropský model organizování sportu by bylo nerealistické.

S příchodem nových zúčastněných subjektů (účastníků mimo organizované disciplíny, profesionálních sportovních klubů, atd.) vyvstávají nové otázky týkající se správy věcí veřejných, demokracie a zastupování zájmů v rámci sportovního hnutí.

Bílá kniha o sportu (5)

Závěrem

Bílá kniha obsahuje množství opatření, která by Komise měla provést nebo podpořit. Společně tvoří akční plán „Pierre de Coubertin“, který bude pro Komisi v nejbližších letech vodítkem pro její další kroky v oblasti sportu.

V mandátu, kterým Evropská rada v červnu roku 2007 pověřila mezinárodní konferenci, se předpokládá přijetí ustanovení o sportu v rámci Smlouvy.

Bude-li to nutné, Komise se k tomuto tématu znovu vrátí a naznačí další kroky v souvislosti s novým ustanovením o sportu v rámci Smlouvy.

System podpory sportu v EU

- ✓ **Severský** - Skandinávie, Holandsko, Německo
- ✓ **Jižní** – Itálie, Španělsko, Portugalsko
- ✓ **Východoevropský** – Maďarsko, Polsko, Slovinsko
- ✓ **Francouzský**
- ✓ **Britský**
- ✓ **Český**

Severský model

- ✓ **vysoká úroveň podpory** – více než 70 EUR na osobu a rok
- ✓ **vysoký podíl amatérského sportu** (grassroot sport)
- ✓ **významné financování sportovní infrastruktury**
- ✓ **vysoké výdaje domácností na sport** (více než 200 EUR na osobu a rok)
- ✓ **vysoká participace občanů na organizovaném sportu** (více než 25 %)
- ✓ **příspěvky dobrovolníků** – existuje zde více než 6 dobrovolníků ve sportu na 100 občanů, což je ekvivalentní příjmu 100 EUR na osobu a rok

Jižní model

- ✓ **nižší podíl financování státu** - okolo 40 EUR na osobu a rok
- ✓ **zaměření zejména na financování profesionálního a elitního sportu**
- ✓ **dobrovolnická práce je méně rozšířená** (okolo 2 % populace)
- ✓ **poměrně nízká je také participace občanů** na sportu (jen okolo 10 % populace organizovaně sportuje)

Východoevropský model

- ✓ **Veřejné výdaje na sport poměrně nízké** (méně než 20 EUR)
- ✓ **Veřejné prostředky směřují zejména sportovním federacím a do elitního sportu**
- ✓ **Nízké výdaje domácností na sport** (méně než 10 EUR na hlavu a rok)
- ✓ **Malá část populace se účastní dobrovolnické práce** (méně než 1 %)
- ✓ **Účast občanů na sportovních aktivitách je nízká** (méně než 3 %)

Francouzský model

- ✓ **Značné veřejné finance na sport** (155 EUR na obyvatele a rok)
- ✓ Zákonem je stanoveno **financování sportu z fondů loterií a profesionálního sportu** (240 mil. EUR ročně)
- ✓ **Vysoké výdaje domácností na sport** (240 EUR na osobu)
- ✓ **Dobrovolnická práce je nadprůměrná** (4,3 dobrovolníků na 100 obyvatel)
- ✓ **Participace občanů na sportu je vysoká** (25 %)

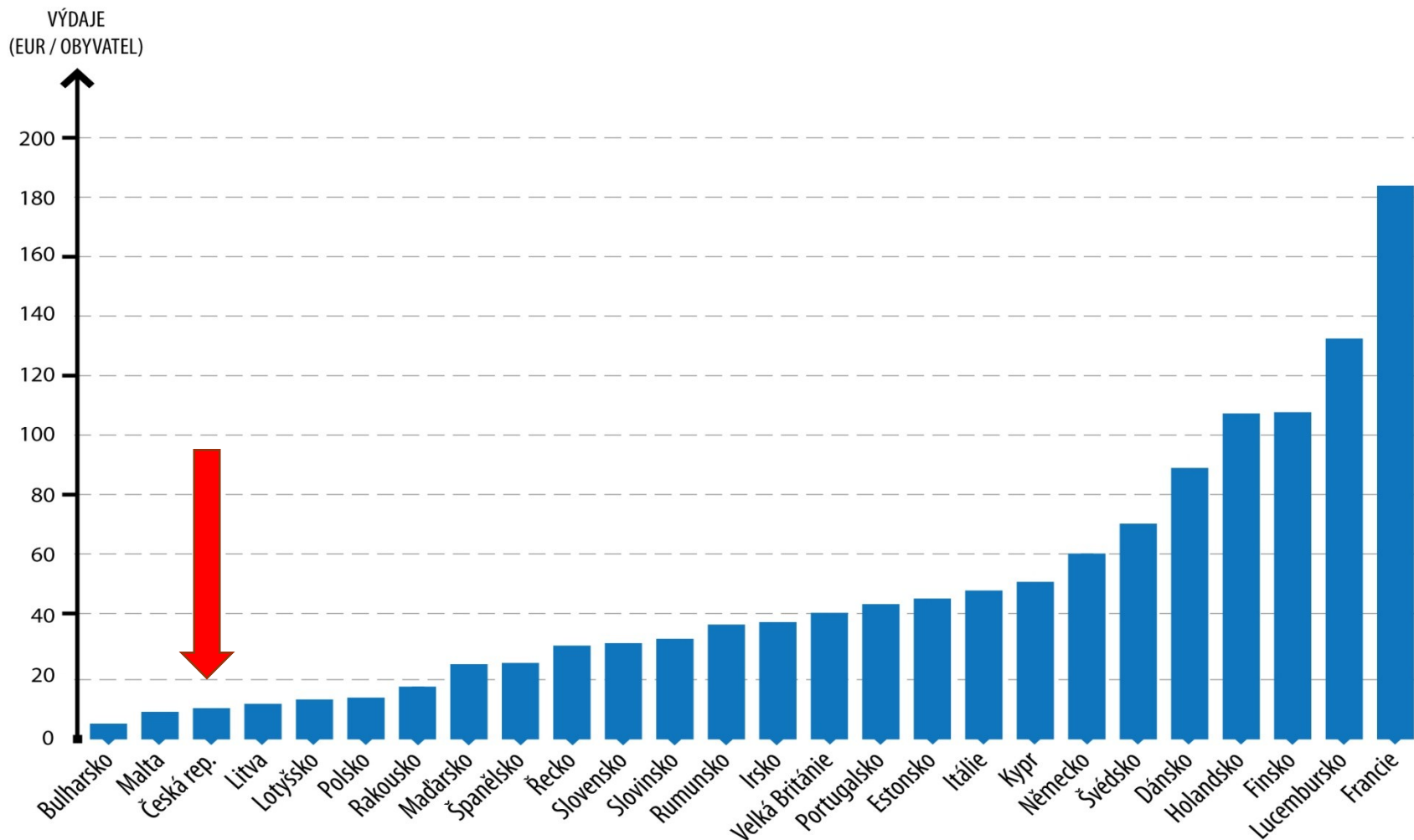
Britský model

- ✓ **Z veřejných prostředků průměrně 40 EUR** na obyvatele a rok
- ✓ **Národní loterie podporuje sport prostřednictvím projektového financování** (500 mil. EUR ročně, přičemž 76% směřuje do amatérského sportu)
- ✓ **Vysoké výdaje domácností na sport** (400 EUR na obyvatele)
- ✓ **Zastřešující organizace, která se věnuje rekreačnímu sportu** (CCPR)
- ✓ **Financování profesionálního sportu** - 44 mil. EUR ročně věnováno fotbalové nadaci a 4,2 mil. EUR ročně organizaci „Premier League 4 Sport“ na financování stolního tenisu, badmintonu, juda a volejbalu
- ✓ **Ve sportovních klubech** je organizováno přibližně **16 % populace**

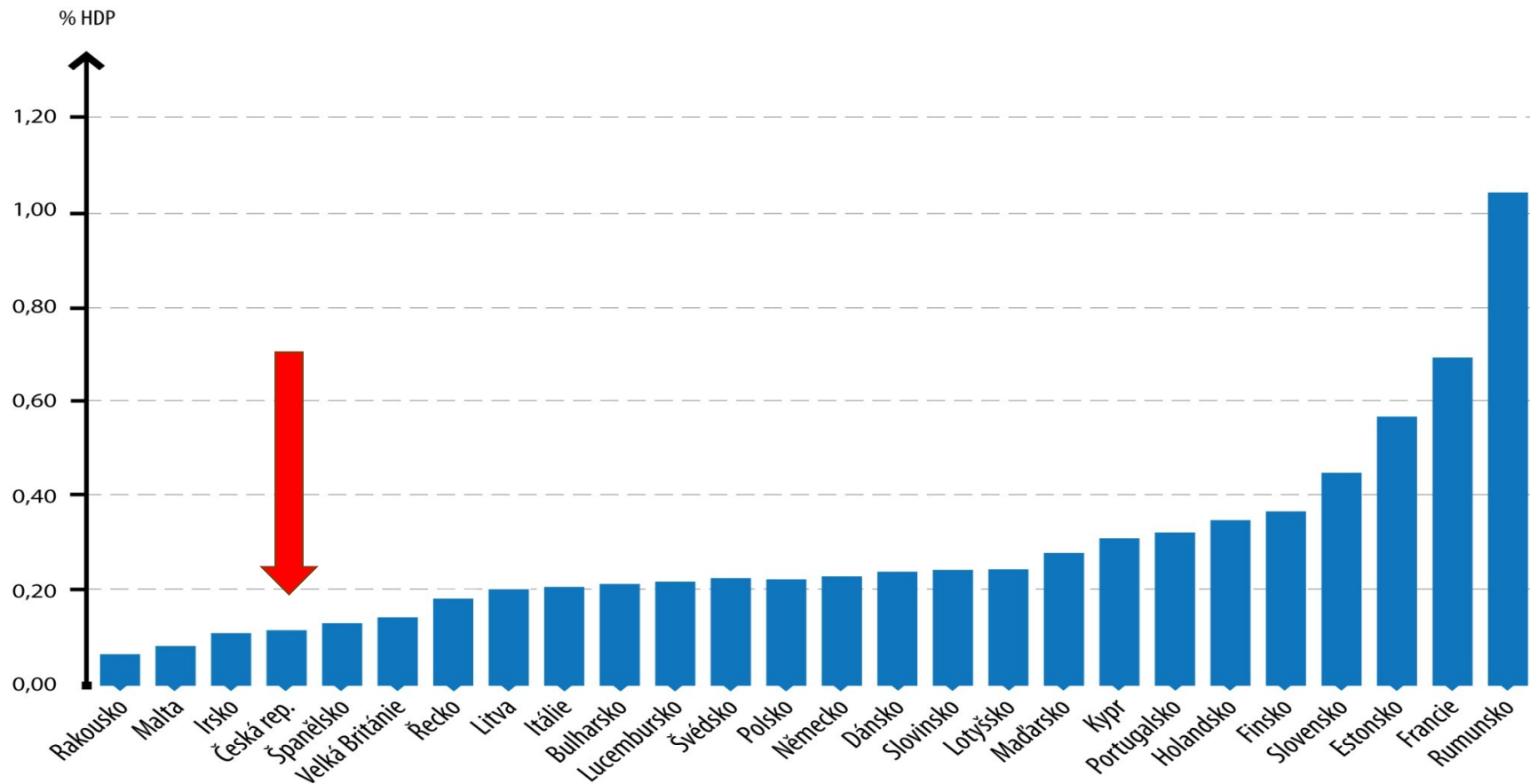
Český model

- ✓ **Veřejné financování sportu na poměrně nízké úrovni** - (20 EUR na osobu za rok)
- ✓ **Nízké výdaje domácností na sport** (30 EUR na obyvatele)
- ✓ **Národní loterie je vlastněna sportovní federací**
- ✓ **Účast na dobrovolnických pracích je vysoká** (4,4 dobrovolníka na 100 obyvatel) a členství ve sportovních klubech dosahuje 24 %

Výdaje na sport na obyvatele

Výdaje na sport vzhledem k HDP

Zdroj: Kocourek, J. (2010) Podpora sportu v ČR

Zákon o podpoře sportu

- Zákon č. 115/2001 Sb. , ve znění zákona č. 219/2005 Sb.
- Před rokem 2001 takový zákon u nás neexistoval. Jednotlivé paragrafy jsou zaměřeny na všechny sféry sportu a v každé se objevuje specifikum pro danou sportovní oblast:
- **§ 1-** sport jako veřejně prospěšná činnost. Činnosti v rámci této kategorie vykonávané jsou ve prospěch obyvatel státu. Toto konstatování je důležité zejména v rámci státní politiky.
- **§ 2** – definuje základní pojmy sport, sport pro všechny a sportovní zařízení v souladu s terminologií Rady Evropy

Rozpočtová podpora ze strany státu

- **OKRUH – SPORTOVNÍ REPREZENTACE (RSC, MO, MV, MŠMT, ADV)**
 - Program 1 – Sportovní reprezentace
 - Program 2 – Sportovní centra mládeže
 - Program 3 – Sportovní talent
- **OKRUH – TĚLOVÝCHOVA**
 - Program 4 – Sportovní střediska
 - Program 5 – Sport pro všechny
 - Program 6 – Sport a škola
 - Program 7 – Sport zdravotně postižených
 - Program 8 – Údržba a provoz sportovních zařízení
 - Program 9 – Obnova a rozvoj MTZ

Rozpočtová podpora ze strany státu

- Rozpočtová kapitola MŠMT č. 333
- Na sport vyčleněna speciální podkapitola
- Na základě RUD se podílí na financování sportu i samosprávy (kraje a obce)

Zákon o podpoře sportu

- **§ 3** – definuje úkoly v oblasti tělesné výchovy a sportu. MŠMT má tyto úkoly:
 - vypracovává návrh státní politiky ve sportu a koordinuje uskutečňování jeho vládou
 - schváleného znění, zabezpečuje finanční podporu sportu ze státního rozpočtu, vytváří
 - podmínky pro státní sportovní reprezentaci, pro rozvoj sportu pro všechny i zdravotně
 - postižené občany, vydává antidopingový program a kontroluje jeho uskutečňování,
 - rozhoduje o akreditaci vzdělávacích zařízení, zřizuje resortní sportovní centrum a
 - koordinuje činnost resortních center ministerstva obrany a ministerstva vnitra.
- **§ 4** – formuluje úkoly ministerstva vnitra, ministerstva obrany a ministerstva zdravotnictví. Tyto úkoly jsou zaměřeny zejména na vrcholový sport.
- **§ 5 a § 6** – definují úkoly krajů a obcí, ty jsou zaměřeny zejména na sportovní talenty.
- V současné době se připravuje nová norma

Politika státu v oblasti sportu

- *Koncepce státní politiky v tělesné výchově a sportu v České republice*
- *Zásady komplexního zabezpečení státní sportovní reprezentace, včetně systému výchovy sportovních talentů.*
- *Národní program rozvoje sportu pro všechny*

Politika státu v oblasti sportu

- *Koncepce státní politiky v tělesné výchově a sportu v České republice* – zde byl jako zastřešující termín přijat termín sport a jsou zde formulovány základní a aktuální okruhy problémů týkajících se současného sportu. V první řadě si dokument všímá tělesné výchovy a sportu na školách a formuluje tyto hlavní problémy: zejména malou účinnost školní tělesné výchovy z hlediska individuálního zapojení a přístupu žáků a nedostatky ve školní tělesné výchově (profesionální, materiální, nízká úroveň spolupráce školy a dalších institucí zabývajících se výběrem talentů apod.).

Politika státu v oblasti sportu

- *Zásady komplexního zabezpečení státní sportovní reprezentace, včetně systému výchovy sportovních talentů.* Vrcholový sport je veřejností vnímán podstatně více než školní tělesná výchova a představuje státní reprezentaci na všech úrovních. Státní podpora vychází z konkrétně stanovených dotací a limitů, které jsou stanovovány při sestavování státního rozpočtu a dále jsou financovány řadou dílčích zdrojů, které se podílejí na finanční podpoře jednotlivých sportovních disciplín nebo jednotlivých sportovců.

Politika státu v oblasti sportu

- *Národní program rozvoje sportu pro všechny.* V tomto dokumentu je pozornost zaměřena na masovou tělesnou výchovu, kterou provozují sportovní instituce nezabývající se výchovou talentů pro státní reprezentaci. Jejich hlavním úkolem je poskytnout sportovní vyžití pro široké vrstvy obyvatel a zaměřují se zejména na rekreační sport, v některých případech také na sport výkonnostní. Financování do této oblasti zaznamenává v posledním desetiletí hluboký propad, centrální instituce v jednotlivých organizacích řeší nedostatek financování a postupně dochází ke snižování počtu zaměstnanců v této sféře a více se zakládá na dobrovolnosti.

Koncepce práce s mládeží a její financování

Sportovní příprava a pohybová průprava – věková kategorie 6 – 10 let

- Státní podpora se týká sportovních organizací, které v rámci své činnosti pečují o rozvoj sportovní činnosti mládeže a disponují širokou mládežnickou základnou. Tyto organizace musí zajistit kvalifikované trenérské nebo cvičitelské zabezpečení, stejně tak jako metodickou podporu. Cílem je, aby se mládežnická základna rozšiřovala a aby mladí sportovci získávali správné pohybové návyky, ale rozvíjeli i své sociální dovednosti v kolektivu.

Koncepce práce s mládeží a její financování

Specializace pro jednotlivé sporty -věková kategorie

11 – 15 let

- Státní podpora se týká národních sportovních svazů, které v rámci mezinárodní a národní autorizace plní roli gestora pro příslušné sporty. Sportovní svazy zajistí potřebnou a bezpečnou infrastrukturu pro sportovní přípravu, kvalitní trenérské zajištění a metodickou činnost pro celou oblast sportovního odvětví. Cílem je, aby se mládežnická základna nesnižovala a sportovci plně rozvíjeli své nadání a pílí. Dále se orientovali v prostředí organizace, seznámili se s teorií sportu a zdravým životním stylem.

Koncepce práce s mládeží a její financování

Intenzivní sportovní příprava věková kategorie 16 – 21 let

- Státní podpora je pro národní sportovní svazy, které v rámci mezinárodní a národní autorizace plní roli gestora pro příslušné sporty. Sportovní svazy stanovují kritéria pro zařazení sportovců do vrcholové sportovní přípravy. Sportovní svazy také zvolí formu nebo model intenzivní přípravy vybraných sportovců. Trenérská, metodická a medicínská činnost musí být poskytována na vysoké úrovni. Cílem je, aby byl vytvořen kvalitní základ pro sportovní reprezentace, ale za předpokladu, že nebude omezen společenský rozvoj osobnosti sportovce a snížena jeho dispozice ke vzdělávání.

Financování sportu ze zdrojů Strukturálních fondů EK (1)

- 1. Přímé (plné) financování** sportovních aktivit jako cíle) konkrétního operačního programu (např. OP VpK – MŠMT)
„Příspěvky ze strukturálních fondů nenahrazují veřejné nebo rovnocenné strukturální výdaje členského státu.“
- 2. Nepřímé (doplňkové) financování** sportovních aktivit je možné z obou OP, tedy OP VpK – MŠMT a OP LZZ – MPSV.
V principu je možné sportovní aktivity přiřadit jako doplňkové k plnění specifických cílů operačních programů. Pak je možné hradit sportovní cíle v rozsahu – dle konkrétní výzvy – obecně maximálně až cca 40 %.

Financování sportu ze zdrojů Strukturálních fondů EK (2)

Specifické cíle OP VK:

PO 1. Rozvoj a zkvalitňování počátečního vzdělávání s důrazem na zvýšení uplatnitelnosti absolventů na trhu práce a zvýšení motivace k dalšímu vzdělávání.

PO 2. Inovace v oblasti terciárního vzdělávání směrem k propojení s výzkumnou a vývojovou činností.

PO 3. Posílení adaptability a flexibility lidských zdrojů jako základního faktoru konkurenceschopnosti ekonomiky a udržitelného rozvoje ČR prostřednictvím podpory dalšího vzdělávání.

PO 4. Vytvoření moderního, kvalitního a efektivního systému celoživotního učení prostřednictvím rozvoje systému počátečního, terciárního a dalšího vzdělávání.

Z principu se nabízí k využití pro doplňkové financování sportu především zaměření na osu 1.,2., a 3. OP VK

Financování sportu ze zdrojů Strukturálních fondů EK (3)

Specifické cíle OP LZZ:

PO 1. Zvýšení adaptability zaměstnanců a zaměstnavatelů.

PO 2. Zlepšení přístupu k zaměstnání a prevence nezaměstnanosti.

PO 3. Posílení integrace osob ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučených.

PO 4. Posilování institucionální kapacity a efektivnosti veřejné správy a veřejných služeb.

PO 5. Zintenzivnění mezinárodní spolupráce v oblasti rozvoje lidských zdrojů a zaměstnanosti.

**Z principu se nabízí k využití především zaměření na osu
3. OP LZZ.**